

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Роман Петришин

” ” 2024 р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
З «Економіки»**

**для вступників на рівень вищої освіти
другий (магістерський)**

**Галузь знань 05 “Соціальні та поведінкові науки”
Спеціальність 051 – “Економіка”**

**Освітні програми: “Інформаційні технології та моделювання в
економіці”, “Управління персоналом та економіка праці”**

Схвалено Вченою радою економічного факультету

Протокол № 11 від 17 квітня 2024 р.

Голова Вченої ради
економічного факультету

Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ

Чернівці - 2024

Розділ I. Інформаційні системи та технології в економіці та бізнесі

Тема 1. Інформаційні процеси в управлінні організацією

Інформаційні системи (ІС) і технології. Їх класифікація в організаційному управлінні. Інформаційна система управління. Основні класифікаційні ознаки ІС. Інформаційна технологія (ІТ). Класифікація ІТ. Особливості інформаційної технології в організаціях різного типу. Вибір стратегії організації автоматизованих інформаційних технологій. ІТ малих підприємств. ІТ середніх організацій. ІТ великих підприємств. Інформаційні зв'язки в корпоративних системах. Корпоративна обчислювальна мережа. Інформаційні потоки корпоративної системи.

Тема 2. Апаратне та програмне забезпечення персонального комп'ютера

Основні складові сучасних персональних комп'ютера. Пам'ять комп'ютера. Види зовнішньої пам'яті комп'ютера. Програмне забезпечення комп'ютера. Системне програмне забезпечення. Прикладне програмне забезпечення. Інструментальне програмне забезпечення. Сутність операційних та файлових систем. Операційні системи сімейства Windows NT. UNIX-подібні операційні системи. Операційні системи OS X та iOS. Операційні системи GNU/Linux та Android.

Тема 3. Інформаційні системи обробки текстової інформації

Основні відомості про текстовий процесор Microsoft Word. Основні елементи вікна Microsoft Word. Створення та форматування документів Microsoft Word. Створення документів на основі шаблонів. Автоматизація роботи з таблицями, графічними елементами та редактором формул MathType.

Тема 4. Інформаційні системи створення презентацій

Створення презентацій засобами Microsoft PowerPoint. Створення слайдів та робота з ними. Робота з об'єктами у слайдах (текстом, таблицями, зображеннями, об'єктами WordArt). Використання аудіо та відео в презентаціях. Робота з об'єктами SmartArt. Переходи та анімація у Microsoft Power Point.

Тема 5. Інформаційні системи економічних та фінансових розрахунків
Використання Microsoft Excel для автоматизації економічних розрахунків. Створення таблиць економічних даних і діаграм. Аналіз даних за допомогою діаграм. Робота з великими списками та таблицями економічних даних. Зведені таблиці. Консолідація даних. Функції в Microsoft Excel. Фінансові функції та їх використання. Економічне прогнозування за допомогою Microsoft Excel. Елементи економіко-математичного моделювання в Microsoft Excel. Інструменти Підбір параметра та Розв'язувач.

Тема 6. Системи управління базами даних

Основні поняття баз даних і систем управління базами даних. Організація баз даних. Фізична організація баз даних. Основні функції й особливості роботи систем управління базами даних. Запити. Форми. Звіти.

Тема 7. Мережеві технології в економіці

Інтернет як ієрархія мереж. Історія розвитку Інтернет. Доступ користувачів до Інтернет. Основні протоколи Інтернет. Пошук інформації в Інтернет. Основні служби Інтернет. Інтернет та World Wide Web. Електронна пошта. Соціальні мережі. Технології створення веб-сайтів. Основи HTML. Мобільний Інтернет. Безпека в Інтернет

Тема 8. Методи та засоби захисту інформації

Цифровий підпис. Особливості рукописного підпису. Електронний цифровий підпис. Потреба в криптографії. Метод і ключ шифрування. Симетричні і несиметричні методи шифрування. Несиметрична криптографія. Найпростіша структура ЕЦП. Криптостійкість. Електронна печатка. Організаційне забезпечення електронного цифрового підпису. Сертифікація засобів ЕЦП. Сертифікація відкритих ключів. Електронний сертифікат. Централізована система сертифікації. Мережева модель сертифікації. Правове забезпечення електронного цифрового підпису. Законодавство про електронний підпис.

Тема 9. Корпоративні інформаційні системи

Методологія планування матеріальних потреб підприємства MRP. Планування виробничих ресурсів MRPII. Концепція управління ERP. Складові системи ERP, принципи побудови та вибору. Системи управління

взаємодією з клієнтами CRM. Системи управління ланцюжками постачать SCM. Системи управління складами WMS. Сучасні систему класу ERP.

Тема 10. Комп'ютерний аналіз статистичних даних

Сутність і форми організації статистичного спостереження. Види та способи статистичного спостереження. Програмно-методологічні й організаційні питання спостереження. Помилки спостереження та способи їх контролю. Зведення та групування даних як самостійний етап статистичного дослідження. Ряди розподілу. Статистичні таблиці та графіки.

Поняття статистичного показника. Методи розрахунку статистичних показників. Абсолютні величини. Відносні величини. Відносні величини динаміки. Відносна величина структури. Середні величини. Середня арифметична, геометрична, гармонічна, квадратична, хронологічна, прогресивна.

Поняття економетричної моделі. Основні етапи побудови економетричної моделі. Класи економетричних моделей. Теоретичне та вибіркове рівняння лінійної парної регресії. Знаходження параметрів вибіркового рівняння регресії методом найменших квадратів (МНК). Вибіркові кореляційні характеристики у випадку парного кореляційного зв'язку. Стандартні помилки регресії та коефіцієнтів регресії. Перевірка гіпотез відносно коефіцієнтів регресії та кореляції. Інтервальні оцінки параметрів і лінії регресії. Довірчий інтервал для індивідуального значення залежної змінної. Перевірка загальної якості рівняння регресії.

Розділ II. Мікро- та макроекономіка як основа економічних досліджень

Тема 11. Основні етапи розвитку економічної думки. Предмет економічної науки

Предмет та функції економічної науки. Методи пізнання економічних явищ і процесів. Економічне мислення, його суть, види та роль у розумінні розвитку суспільства. Економічна думка в доринкову епоху: Древній і Античний Світ, меркантилісти, фізіократи. Економічна думка в епоху нерегульованої ринкової економіки: класична, марксистська і історична школи, А.Маршал і неокласичний напрям, ранній інституціоналізм. Економічна думка в епоху змішаної економіки: Дж.М.Кейнс та його

послідовники (неокейнсіанство і посткейнсіанство), школи неолібералізму (віденсько-лондонська, франкфуртська, чикагська, паризька), школи неоконсерватизму (економіка пропозиції, раціональні очікування, неокласичний синтез), неоінституціоналізм, його теорії та представники.

Тема 12. Попит та пропозиція, їх еластичність та формування

Суть, закон, ефекти, крива та нецінові фактори попиту. Суть закон, крива та нецінові фактори пропозиції. Умови та наслідки ринкової рівноваги. Ринкова нерівновага та її динаміка, хронічність ринкової нерівноваги. Суть, види, показники та фактори цінової еластичності попиту та пропозиції, її види та фактори.

Характеристика, закони та недоліки кардиналістського підходу. Принципи ординалістського підходу. Бюджетні лінії і криві байдужості, рівновага споживача в ординалістській теорії. Ефекти заміщення і доходу. Виробничі функція з одним змінним і двома змінними факторами: . Закон спадної віддачі і ефект масштабу. Витрати виробництва, їх основні типи та види, короткотривалий та довготривалий періоди. Дохід та прибуток як основні результати виробництва, їх види.

Тема 13. Ідеальні ринкові структури

Основні чинники, типи та приклади ринкових структур. Поведінка суб'єктів ринку, попит на продукт та дохід окремої фірми за умов досконалої конкуренції. Підходи до визначення оптимальних обсягів випуску, моделі поведінки і рівновага фірми та галузі у короткотривалому та довготривалому періодах. Економічні наслідки досконалої конкуренції. Ознаки чистої монополії, особливості максимізації прибутку. Межі ринку та діагностування монопольної влади. Цінова дискримінація: поняття, умови, різновиди. Моделі монопольної поведінки та рівновага фірми у довготривалому періоді. Економічні наслідки монополізації галузі. Цілі та інструменти антимонopolyної політики.

Тема 14. Реальні ринкові структури

Порівняння монополістичної конкуренції з досконалою конкуренцією та монополією. Оптимальна поведінка фірми у короткотривалому та довготривалому періодах. Форми диференціації продукту та її наслідки. Види, позитивний і негативний аспекти реклами. Причини та наслідки загальної взаємозалежності фірм. Монопольний характер олігопольного

ринку в умовах кооперативної поведінки. Складність моделювання некооперативної поведінки: цінові війни і теорія ігор. Підходи до моделювання дуополії.

Тема 15. Похідний попит: ринки праці та капіталу

Економічна суть та механізм утворення похідного попиту. Оптимізація співвідношення ресурсів. Нецінові фактори попиту на ресурс, суть і фактори його еластичності. Пропозиція ресурсу та рівновага фірми і ресурсного ринку в умовах досконалої конкуренції. Способи моделювання ресурсного ринку в умовах недосконалої конкуренції. Формування індивідуальної та ринкової пропозиції праці. Диференціація ставок заробітної плати. Форми і наслідки монопсонічної влади продавців праці. Суть, форми та ринок капіталу. Міжчасовий вибір домогосподарства і пропозиція заощаджень. Міжчасовий вибір фірми та інвестиційний попит. Чиста поточна цінність і внутрішня норма віддачі. Ринок землі, його особливості

Тема 16. Макроекономічний підхід до економіки як до цілого. Система національних рахунків

Предмет та особливості макроекономічного аналізу. Функції макроекономіки, взаємозв'язок з економічною політикою. Методи макроекономічних досліджень. Моделювання макроекономічного кругообігу.

Суть і основні риси СНР як основи макроекономічного рахівництва. Валовий внутрішній продукт як ключовий макроекономічний показник, способи його розрахунку. Макроекономічні показники на основі ВВП. ВВП та економічний добробут. Взаємозв'язок між основними макроекономічними показниками та рахунками СНР.

Тема 17. Моделі макроекономічної рівноваги

Економічна природа та нецінові фактори сукупного попиту і сукупної пропозиції, їх взаємодія. Взаємозв'язок між доходом та обсягами споживання і заощадження, їх недохідні фактори. Ефект мультиплікатора та формула мультиплікатора витрат. Суть, фактори та способи моделювання інвестиційного попиту, ефект акселератора. Передумови й еволюція класичної моделі макроекономічної рівноваги. Загальна

характеристика концепції взаємоперетворення витрат і доходів. Суть і наслідки витратних моделей для двох секторної економіки. Моделі „витрати-випуск” і „вилучення-ін’єкції” в умовах трьох- і чотирьохсекторної економіки. Формування та зміст кривої IS. Формування та зміст кривої LM. Макроекономічна рівновага в моделі IS-LM.

Тема 18. Економічна ефективність та добробут.

Зміст і наслідки ринкового фіаско

Часткова і загальна рівновага. Основні аспекти загальної рівноваги. Концепція ефективності та рівновага в економіці обміну. Ефективність у виробництві. Функція трансформації. Умови ефективного розміщення ресурсів. Суть, основні теореми та критерії теорії суспільного добробуту. Фіаско ринку та об’єктивна необхідність державного втручання у функціонування економіки. Граничні показники та наслідки зовнішніх ефектів. Підходи до регулювання зовнішніх ефектів. Суспільні блага: особливості виробництва та попиту. Роль держави в економіці та її еволюція. Цілі економічної діяльності держави. Форми і методи державного регулювання економіки. Напрямки та інструменти економічної політики.

Тема 19. Макроекономічна нестабільність та її основні наслідки

Суть, структура та індикатори економічного циклу. Причини циклічності і види та особливості різних циклів. Напрямки і механізми антициклічної політики держави. Суть, фактори, наслідки та способи моделювання економічного зростання.

Економічна природа та способи класифікації інфляції. Суть і причини інфляції попиту. Інфляція пропозиції. Основні показники та особливості видів інфляції. Економічна роль інфляції. Суть та напрямки антиінфляційної політики.

Сутність, показники, типи, види і підходи до тлумачення зайнятості та безробіття. Соціально-економічна роль безробіття. Нерівномірність розподілу доходів. Державне регулювання зайнятості і макроекономічна роль соціальної політики.

Тема 20. Фіскальна і монетарна політика як основні напрямки економічної політики держави

Зміст, цілі та інструменти фіскальної політики. Види фіскальної політики та механізм їхнього впливу. Причини, види та джерела фінансування

бюджетного дефіциту. Механізм функціонування державного боргу. Економічна роль фіскальної політики.

Суть і функції грошей. Еволюція і види грошей. Грошовий обіг і його закони. Структура банківської системи та роль окремих її елементів. Грошові агрегати і пропозиція грошей. Депозитний і грошовий мультиплікатори. Попит на гроші та рівновага на грошовому ринку. Цілі та види монетарної політики. Механізми монетарної політики. Економічна роль монетарної політики.

Розділ III. Макро- та мікроекономічні аспекти економіки праці

Тема 21. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства

Населення як суб'єкт економічних та інших суспільних процесів і явищ. Відтворення населення та відтворення ресурсів робочої сили.

Поняття працездатності, працездатного населення, трудових ресурсів, економічно активного та економічно неактивного населення.

Соціально-економічна характеристика трудових ресурсів. Роль і місце трудових ресурсів в економіці України. Зміст та особливості фаз формування, розподілу і перерозподілу та використання робочої сили.

Трудовий потенціал як якісна характеристика населення. Узагальнені показники трудового потенціалу: здоров'я, моральність, творчий потенціал і активність, організованість, рівень освіти, ресурси робочого часу.

Тема 22. Соціально-трудові відносини як система

Соціальні відносини, трудові відносини. Структура соціально-трудових відносин. Класифікація соціально-трудових відносин за суб'єктами. Предмети соціально-трудових відносин. Типи соціально-трудових відносин. Принципи соціально-трудових відносин.

Фактори, що впливають на формування соціально-трудових відносин. Процес регулювання соціально-трудових відносин та його складові.

Соціальне партнерство як система взаємовідносин між працівниками і роботодавцями. Правова база соціального партнерства.

Тема 23. Соціальне партнерство

Визначення соціального партнерства (трипартизму). Значення соціального партнерства в ринковій економіці. Мета та принципи соціального партнерства.

Суб'єкти соціального партнерства. Особлива роль держави як арбітра та роботодавця на ринку праці.

Принципи соціального партнерства. Система угод у соціальному партнерстві. Функції держави в соціальному партнерстві. Принципи вирішення трудових суперечок при соціальному партнерстві.

Тема 24. Ринок праці та його регулювання

Ринок праці як підсистема ринкової економіки. Сучасні умови виникнення та ефективного функціонування ринку праці. Елементи ринку праці: товар, попит, пропозиція, ціна робочої сили. Кон'юнктура ринку праці. Класифікація ринку праці за характерними ознаками.

Складові елементи механізму функціонування сучасного ринку праці: суб'єкти, об'єкти, інструменти та засоби впливу. Функції сучасного ринку праці. Типи та види ринків праці.

Сегментація ринку праці за різними ознаками. Інфраструктура ринку праці. Особливості й етапи формування ринку праці в Україні. Регулювання ринку праці та служба зайнятості.

Тема 25. Соціально-трудові відносини зайнятості

Поняття, види та форми зайнятості населення. Принципи державної політики зайнятості.

Державне регулювання зайнятості населення. Основні напрямки державної політики в галузі зайнятості населення. Активні та пасивні методи й заходи регулювання зайнятості. Законодавство України про зайнятість.

Підходи до визначення поняття та рівня безробіття. Види безробіття. Природна норма безробіття. Безробіття та інфляція. Соціально-економічна оцінка рівня безробіття. Причини неточного визначення рівня безробіття. Зарубіжний досвід регулювання зайнятості населення.

Тема 26. Організація праці

Поняття організації праці. Основні напрямки організації праці. Сутність і значення процесів поділу і кооперування праці. Поділ і кооперування праці на підприємстві, їх форми.

Організація й обслуговування робочих місць. Поняття робочого місця, робочої зони. Класифікація робочих місць. Особливості організації робочих місць робітників у різних типах виробництва. Спеціалізація й оснащення

робочих місць. Планування робочих місць. Основні функції обслуговування робочих місць, форми і системи такого обслуговування. Умови праці. Фактори, що визначають умови праці на виробництві та їх значення для здоров'я і працездатності людей. Удосконалення умов праці.

Тема 27. Продуктивність і ефективність праці

Поняття продуктивності й продуктивності праці, їх взаємозв'язок. Принципи управління продуктивністю. Значення продуктивності.

Показники вимірювання продуктивності праці: виробіток та трудомісткість. Методи вимірювання продуктивності праці: натуральний, трудовий, вартісний, їх переваги та недоліки. Використання валової, товарної, реалізованої продукції для вимірювання продуктивності праці. Використання чистої, умовно-чистої та нормативно-чистої продукції при вимірюванні продуктивності.

Класифікація факторів росту продуктивності праці. Резерви зростання продуктивності праці. Взаємозв'язок факторів і резервів продуктивності праці. Методи виявлення і практичної реалізації резервів.

Тема 28. Політика доходів і оплата праці

Соціально-економічна сутність заробітної плати та її функції у ринковій економіці. Номінальна і реальна заробітна плата, їх взаємозв'язок і фактори, які зумовлюють їх зміни. Принципи та елементи організації оплати праці.

Макроекономічні механізми регулювання заробітної плати. Встановлення розміру мінімальної заробітної плати, інших державних норм і гарантій.

Зміст та призначення тарифної системи оплати праці працівників. Основні елементи тарифної системи оплати праці.

Сутність форм і систем заробітної плати, їх місце і роль в організації оплати праці. Системи відрядної і почасової форм заробітної плати. Визначення показників і розмірів преміювання в залежності від систем заробітної плати.

Тема 29. Планування праці

Методи розрахунку чисельності робітників. Планування чисельності керівників, професіоналів, фахівців, технічних службовців.

Методика планування продуктивності праці за факторами її зростання. Планування продуктивності праці на основі зниження трудомісткості продукції та поліпшення використання робочого часу. Основні етапи планування продуктивності праці.

Методика планування фонду заробітної плати за нормативами. Детальне планування фонду заробітної плати робітників за елементами його структури. Планування фонду заробітної плати керівників, спеціалістів, службовців, робітників.

Тема 30. Моніторинг соціально-трудової сфери як інструмент регулювання й удосконалення соціально-трудових відносин

Поняття моніторингу як економічної категорії. Концепція якості трудового життя. Оцінка параметрів якості трудового життя. Соціальні показники організації економічного співробітництва та розвитку.

Методика дослідження ринку праці, розробка програми дослідження. Основні методи збору інформації в дослідженні ринку праці.

Споживчий бюджет. Фізіологічний споживчий бюджет. Соціальний споживчий бюджет. Споживчий кошик. Набір продуктів харчування прожиткового мінімуму. Методи формування прожиткового мінімуму. Межа малозабезпеченості.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література:

1. HR-технології : навчальний посібник / Зоряна Кобеля, Любов Водянка. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 400 с.
2. Акулов В.Г. Економіка праці та соціально-трудові відносини: Підручник / В.Г.Акулов. – К.: “Знання”, 2012. – 390с.
3. Банерджі А., Дюфло Е. Дієва економіка для важких часів. Львів: Наш Формат Мова Українська, 2021. 416 с.
4. Горлач М., Гущенко В., Соколов В та інші. Економічна теорія: підручник для вищої школи/Заг. ред Соколов В. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 532 с.
5. Григорків В.С., Вінничук О.Ю., Григорків М.В., Маханець Л.Л Статистика: основи теорії та практикум: Навчальний посібник / Григорків В.С., Вінничук О.Ю., Григорків М.В., Маханець Л.Л. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т, 2022. – 304 с.
6. Економетрика : лаб. практикум. – Ч. 1. – вид. 2-ге, перероб. та доп. / уклад.: В.С. Григорків, О.Ю. Вінничук. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2015. – 96 с.
7. Економіка праці і соціально-трудові відносини [Текст] : навч. посіб. / Никифорак В.А., Водянка Л.Д., Кобеля З.І., Никифорак О.Я.: - Чернівці, Чернівецький нац.. ун-т, 2015. -332с.
8. Економіка праці і соціально-трудові відносини [Текст] : навч. посіб. /Гриньова В.М., Шульга Г.Ю. – К.: Знання, 2010.- 310с.
9. Економіка праці і соціально-трудові відносини: підручник / О. В. Шкільов та ін. ; за ред. О. В. Шкільова. Київ : Компрінт, 2015. 749 с.
- 10.Економіка праці й соціально-трудові відносини: навч. посіб. / І. Б. Скворцов та ін. ; за ред. І. Б. Скворцова. Львів, 2016. 268 с.
- 11.Економічна інформатика : лабораторний практикум / В.С. Григорків, Р.Р. Білоскурський, О.Ю. Вінничук, А.В. Верстак, М.В. Григорків, І.С. Вінничук. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. – 228 с.
- 12.Економічна інформатика : тестові завдання : навч. посібник / укл. Р.Р. Білоскурський. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. – 200 с.
- 13.Економічна інформатика та комп'ютерна техніка: Підручник. Видання 2-ге, переробл. та доповнене / В.С. Григорків, Л.Л. Маханець, Р.Р. Білоскурський, О.Ю. Вінничук, А.В. Верстак, І.С. Вінничук. – Чернівці: ДрукАрт, 2014. – 392 с.

14. Економічна інформатика: лаб. практикум / В.С. Григорків, Р.Р. Білоскурський, О.Ю. Вінничук, А.В. Верстяк, І.С. Вінничук. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. – 232 с.
15. Корпоративні інформаційні системи / В.С. Григорків, А.В. Верстяк, І.С. Вінничук [та ін.]. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2013. – 236 с.
16. Корпоративні інформаційні системи / В.С. Григорків, Р.Р. Білоскурський, А.В. Верстяк, І.С. Вінничук, О.Ю. Вінничук. – Чернівці : Чернівец. нац. ун-т, 2021. – 152 с.
17. Лабораторний практикум зі статистики: STATISTICA 10 : Навчальний посібник / Л. Л. Маханець, О. Ю. Вінничук, Г. П. Кибич, М. В. Григорків. – Чернівці: ЧНУ, 2013. – 164 с.
18. Практикум з інформаційних систем і технологій в економіці: навч. посібник / В.С. Григорків, Р. Р. Білоскурський, І.С. Вінничук, Н.Я. Іванова. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. – 128 с.
19. Статистика : тестові завдання : навч. посіб. / О.Ю. Вінничук, М.В. Григорків, Л. Л. Маханець. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2023. 180 с.
20. Червінська, Л. П. Економіка праці [Текст]: навч. посіб. / Л. П. Червінська. – К. : ЦУЛ, 2010. – 228 с.

Додаткова література:

21. Арсентьєва О. С. Щодо співвідношення понять «соціальний діалог» і «соціальне партнерство» умовах реформування трудового права України. Актуальні питання теорії та права: зб. наук. пр. 2019. № 15. С. 219-228.
22. Ватаманюк О. З. Бізнес-економіка: навчальний посібник / О. З. Ватаманюк. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 324 с.
23. Галушка З., Лусте О. Стратегії розвитку бізнесу: теорія і практика : навч. посібник . Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 288 с
24. Герасимов О., Рубченко Ю., Соціальний діалог в Україні: практико-правове регулювання та перспективи розвитку / О. Герасимов, Ю. Рубченко // Україна: аспекти праці. – №4, 2013 р. – С. 10-16.
25. Глухова С.В., Зотова А.А. Підходи до сутності заробітної плати // «Молодий вчений», 2016. № 12.1 (40). С. 698-701.
26. Залунін В.Ф., Бородін М.О., Кравченко В.В. Проблеми та перспективи розвитку трудових ресурсів в Україні / В.Ф. Залунін, О.М. Бородіна, В.В. Кравченко // «Молодий вчений», 2016. № 4 (31). С. 73-76.
27. Основи економічної теорії : навч. посіб / І.В. Кокарев. – Дніпро: ДДУВС, 2020. – 100 с.

- 28.Кобеля З.І., Лаврук І.Г. Демографічна криза в Україні: причини та шляхи її подолання. Міжнародний науковий журнал Науковий огляд, 2019. № 57. Том 4. С.17-26.
- 29.Кобеля З.І., Мельник Я.В. Моделювання впливу економічних та демографічних факторів на людський розвиток. Економіка та держава. 2020. №7. С. 145-149.
- 30.Кобеля З.І., Тодорюк С.І., Сторцун К.М. Трудова міграція на сучасному етапі ринкової трансформації економіки України. Економіка та держава. 2021. № 4. С. 132-136
- 31.Кодекс законів про працю (Редакція від 27.01.2023).
- 32.Кравченко О.О. Соціальне партнерство в Україні та його особливості в розвинених країнах / О.О. Кравченко // «Молодий вчений», 2016. № 6 (33). С. 57-61.
- 33.Лопатинський Ю.М., Кобеля З.І., Шелюжак І.Г. Людський капітал як невід’ємний чинник соціально-економічного розвитку. Науковий вісник Чернівецького національного університету. Серія Економіка. 2020. № 829. С.3-10.
- 34.Мартиненко М. Проблеми та перспективи модернізації соціального діалогу в Україні. Україна: аспекти праці. 2020. №1. С. 32-37.
- 35.Никифорак В.А., Водянка Л.Д., Соціальний діалог на територіальному рівні: регулювання та перспективи розвитку / В.А. Никифорак, Л.Д. Водянка // Науковий Вісник ЧНУ. – Чернівці : ЧНУ, 2015. Випуск 750. С.83-87.
- 36.Поплавська, О.М. Соціальний діалог в Україні: стан, ефективність, перспективи розвитку в цифровій економіці. Науковий вісник Ужгородського національного університету : серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. Вип. 26, Ч. 2. С.44-49.
- 37.Рощина Н.В., Борданова Л.С. Особливості міграційних процесів у сучасних економічних умовах / Н.В. Рощина, Л.С. Борданова // Економіка та держава, 2017. – №1. – С. 32-36.
- 38.Сірко А. Економічна теорія. Політекономія. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 448с.
- 39.Сітка М.Р. Теоретичні засади соціалізації соціально-трудових відносин на підприємствах торгівлі / М.Р. Сітка // Інноваційна економіка: науковий журнал – Т. : Вид-во ТерІАВ НААН України, 2012. № 5 С. 241-244.
- 40.Тодорюк С.І., Антохова І.М., Никифорак В.А. “Забезпечення гідної оплати праці в Україні” / Вісник ЧТЕІ – Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2016. Вип. I (61). Економічні науки. С. 10-17.
- 41.Юрій С.І. Економічна теорія: політична економія. Підручник. Київ. Кондор. 2018. 604 с.

**Критерії оцінювання знань абітурієнтів під час проведення
комплексного фахового іспиту за спеціальністю 051 Економіка
(ОПП “Інформаційні технології та моделювання в економіці” і
“Управління персоналом та економіка праці”),
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для вступу на економічний факультет Чернівецького
національного університету імені Юрія Федьковича**

Комплексний фаховий іспит для абітурієнтів, що вже здобули освіту з дипломом ОКР «Спеціаліст» та ОР «Магістр» за іншими освітніми програмами та спеціальностями проводиться у формі тестування. Зміст тестових завдань комплексного фахового іспиту відповідає програмам обов’язкових освітніх компонент відповідних освітніх програм спеціальності 051 Економіка підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

Абітурієнт на фаховому вступному іспиті повинен вказати правильні відповіді на поставлені запитання шляхом зазначення одного варіанту відповіді серед наведених, який він вважає правильним. У кожному тестовому завданні серед запропонованих варіантів відповідей правильним є тільки один. Завдання вважається виконаним, якщо учасник вступного іспиту вибрав і позначив відповідь у бланку відповідей. Завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюють:

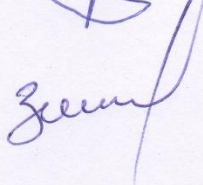
- 4 бали, якщо вказано правильну відповідь;
- 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.

Оцінювання результатів фахового вступного іспиту проводиться за 200-бальною шкалою, для того, щоб узгодити оцінювання абітурієнта зі ЗНО, НМТ або ЄВІ. Свої результати (тобто кількість набраних тестових балів за правильно виконане завдання) учасники тестування знатимуть одразу після завершення роботи. За таблицею переведення тестових балів результат буде переведено в рейтингову оцінку за шкалою 100-200 балів.

Максимальна кількість балів, яку може набрати вступник, правильно виконавши всі завдання – 200 балів.

Гарант ОП “Інформаційні технології
та моделювання в економіці”

Гарант ОП “Управління персоналом
та економіка праці”

Андрій ВЕРСТЯК

Зоряна КОБЕЛЯ